

PELASTUSSUUNNITELMA

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

- PELASTUSLAITOS
- POLIISI
- ENSIHOITO, SAIRAANKULJETUS, SAIRAANHOITO
- SOSIAALIVIRANOMAINEN, KRIISIAPU
- MERIPELASTUS
- VAPAAEHTOISJÄRJESTÖT
- MUUT YHTEISTYÖKUMPPANIT

HÄTÄILMOITUKSEN TEKEMINEN

1. Kerro ensin mitä on tapahtunut ja missä.
Anna tarkka osoite (myös kaupunki)
2. Vastaa esitettyihin kysymyksiin.
3. Toimi hätäkeskuksen antamien ohjeiden mukaan.
4. Älä sulje puhelinta ennen kuin saat siihen luvan.

KOKOONTUMISPAIKKA: Juna-aseman puoleinen lipputankoalue

Kiinteistön huolto: Ra-Re Kiinteistöpalvelut Oy, p. 020 765 6000 (24 h)

SISÄLTÖ

1. **JOHDANTO**
Omatoiminen varautuminen
Turvallisuushenkilöstön nimeäminen, varaaminen ja kouluttaminen
Suunnitelman tarkistaminen
Suunnitelman jakelu ja suunnitelmasta tiedottaminen
2. **KIINTEISTÖKUVAUS JA PELASTUSJÄRJESTELYT**
Kiinteistökuvaus
Pelastusjärjestelyt
Suojattava henkilöstö
3. **TURVALLISUUSHENKILÖSTÖ**
4. **ENNAKOITAVAT VAARATILANTEET JA NIIDEN JOHTOPÄÄTELMÄT**
5. **TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI**
Tulipalojen ennaltaehkäisy
Tulityöt
Tuhopolttojen torjunnasta
Rikosten ehkäisyohjeita
Tapaturmien ehkäisyohjeita
6. **TOIMINTAOHJE TULIPALON SATTUESSA**
Toiminta palokellon soidessa
Toimenpiteet palon sattuessa
Henkilöstön ennaltaehkäisevät toimenpiteet
7. **TOIMINTAOHJE TAPATURMAN JA SAIRAUSKOHTAUKSEN SATTUESSA**
8. **TOIMINTAOHJE KAASU- JA MYRKKYVAARATILANTEESSA**
9. **TOIMINTAOHJE SÄTEILYVAARATILANTEESSA**
10. **TOIMINTAOHJE RIKOLLISISSA UHKATILANTEISSA**
11. **TOIMINTAOHJE VESIVAHINGON, LÄMPÖ- JA SÄHKÖKATKOKSIEN SATTUESSA**
12. **TOIMINTAOHJE YMPÄRISTÖVAARATILANTEESSA**
13. **TOIMINTAOHJE RAKENNUKSEN EVAKUOINTITILANTEESSA**
14. **TIEDOTTAMINEN ONNETTOMUUS- JA KRIISITILANTEISSA**
15. **VÄESTÖNSUOJELU**
16. **LIITTEET**

1. JOHDANTO

OMATOIMINEN VARAUTUMINEN

Pelastuslaki 14 §:

"Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

- 1) ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
- 2) varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
- 3) varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
- 4) ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Edellä 1 momentissa säädetty koskee myös muualla kuin rakennuksessa harjoitettavaa toimintaa sekä yleisötilaisuuksia."

Pelastuslain 15 §:ssä on pelastussuunnitelman laatimisperusteet ja sisältö. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä kohteista, joihin on laadittava pelastussuunnitelma.

Tämän pelastussuunnitelman painopiste on normaaliajan suojelussa. Poikkeusolojen suojelutoiminnasta annetaan tarvittaessa erilliset ohjeet.

Toimintaan nimetyllä turvallisuushenkilöstöllä tulee olla valmiudet mm. seuraavien vaarojen ja uhkatilanteiden varalta;

- **tulipalo;** pelasta, poistu, hälytä, sammuta, rajoita, opasta,
- **ensiapu;** tapaturma, sairauskohtaus,
- **rikollisten uhkatilanteiden hallinta,**
- **toiminta kaasu- ja myrkyvaaratilanteessa,**
- **toiminta säteilyvaaratilanteessa,**
- **toiminta vesivahingon, sähkö- ja lämpökatkoksen sattuessa**

Jokaisen turvallisuustehtäviin nimetyn tulee omaksua laaditut ohjeet ja selvittää toimipaikkansa turvallisuusjärjestelyt:

- **alkusammuttimet;** sijainti käyttöohjeet,
- **hälyttäminen;** puhelinnumerot, ohjeet,
- **poistumistiet;** sijainti, ohjeet, kokoontumispaikka,
- **ensiapu;** välineet, ea-henkilöt, ohjeet,
- **muut uhkatilanteet;** ohjeet eri uhkatilanteille,
- **turvallisuusorganisaatio;** paikalliset turvallisuus-/yhteyshenkilöt,
- **turvallisuusviranomaiset;** pelastus, poliisi.

TURVALLISUUSHENKILÖSTÖN NIMEÄMINEN JA KOULUTTAMINEN

Kohdan 3. turvallisuushenkilöstö nimetään jo normaaliaikana.

Ensisijaisesti nimetään:

- suojelujohtaja ja apulaissuojelujohtaja
- työpaikan suoje luvalvojat *)
- väestönsuojien hoitajat (2 kpl)

Henkilövarauksista huolehtii kukin yhteisö oman harkintansa / tarpeensa mukaan.

Koulutussuunnitelma

Yhteisön turvallisuudesta vastaavat ja heidän varahenkilönsä koulutetaan yritysturvallisuuden perus- ja jatkokursseilla. Kursseja järjestävät useat alalla toimivat yhteisöt ja yritykset.

Alueiden- ja työpaikkojen turvallisuushenkilöt saavat koulutuksen yhteisössä järjestettävissä koulutustilaisuuksissa, joita pitävät alalla toimivat yhteisöt ja yritykset. Koulutuksen kesto ja sisältö sovitetaan yhteisön uhkien ja tarpeiden mukaan ja siinä perehdytään perusteellisesti pelastussuunnitelmaan.

Väestönsuojan hoitaja koulutetaan ao. kurssilla, joita järjestävät alan liitot ja SPEK.

Ensiapukoulutus annetaan Suomen Punaisen Ristin tai mahdollisesti oman työterveyshuollon järjestämällä kurssilla. Koulutusta tulisi antaa 5 %:lle henkilöstöstä ja koulutustasoa on ylläpidettävä kertaamalla kolmen vuoden välein.

Työsuojelukoulutusta antavat työsuojeluviranomaiset ja muut alan yhteisöt.

Koko henkilöstölle (vähintäänkin turvallisuushenkilöstölle) tulisi antaa alkusammutuskoulutus ja toimintaohjeet hätätilanteita varten. Koulutus uusitaan kolmen vuoden välein ja uudet työntekijät saavat turvallisuuskoulutuksen perehdyttämiskoulutuksen yhteydessä.

Poistumisharjoituksia suositellaan järjestettäväksi vähintään kerran vuodessa.

Koulutustilanteen seuraamiseksi työnantajan olisi hyvä pitää yllä koulutuksen seurantatilastoa.

*) Työpaikan suoje luvalvojia on useita, kerros- ja yrityskohtaisesti.

SUUNNITELMAN LAATIMINEN

Suunnitelma laaditaan kiinteistöön yhteissuojelun periaatteella. Joillakin yhteisöllä saattaa olla lisäksi omat pelastussuunnitelmat omaa toimintaa varten.

Suunnitteluohjeina on käytetty pelastusviranomaisten ohjeita, sisäasiainministeriön ja Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön teosta Yrityksen ja laitoksen suojeluopas.

SUUNNITELMAN TARKISTAMINEN

Suunnitteluohjeiden mukaan tulee pelastussuunnitelma tarkistaa kerran vuodessa ja päivittää tarpeen mukaan.

Tarkistuksen suorittaa kiinteistön omistaja tai sen osoittama edustaja. Mikäli tulee muutoksia esim. nimettyjen henkilöiden suhteen tai taloon tulee uusia yhteisöjä, niin näistä tulee tehdä ilmoitus isännöitsijälle jolloin pelastussuunnitelma päivitetään.

Kiinteistön henkilöstö pidetään tietoisena kiinteistön pelastussuunnitelman merkittävistä muutoksista.

SUUNNITELMAN JAKELU JA SUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN

Kiinteistön pelastussuunnitelma säilytetään suojelujohtajalla ja kiinteistöpäälliköllä.

Pelastussuunnitelma (sininen kansio) on jaettu kiinteistön huollolle ja pääsisäänkäynnin aulaan.

Pelastusviranomaiselle toimitetaan tarvittaessa suunnitelman pääkohdista tiedot.

2. KIINTEISTÖKUVAUS JA PELASTUSJÄRJESTELYT

KIINTEISTÖKUVAUS

Rakennusvuosi:	1910-1991	Peruskorjausvuosi:	
Kerrosala:	34 000 m ²	Tilavuus:	145 000 m ³
Kerroksia maanpäällä:	1-5	Kerroksia maan alla:	ei ole
Väestönsuoja:	2 kpl, yht. 212 m ² ja 282 henkilölle		
Porrashuoneita:	7	Hissit:	on
Runko ja välipohjat:	Betonia	Vesikatto:	Huopa
Palotekninen luokka:	P1	Suojaustaso:	Osin autom. vesisammutusjärjestelmä, (sprinkleri) ja paloilmoinjärjestelmä

Alkusammutuskalusto:	Käsisammuttimet, sammutuspeitteet
Paloilmoinitinkeskus:	B- ja F-portaassa
Savuilmaisimet:	T12 hallin 3. ja 4. kerroksissa
Lämpöilmaisimet:	Teknisissä tiloissa
Paloilmoininpainikkeet:	lähes koko talossa (ei Sopuskassa eikä Sapluunassa)
Palokellot sisällä:	kuuluu osassa taloa; T12, T16, V1
Palokellot ulkona:	kuuluu osin ulkona; T11, B-, D- ja F-portaissa
Avainsäilö:	B- ja F-portaan vieressä, ulkona
Sprinklerijärjestelmä (SPRL):	Kattaa hallit: T10, T11 alakerta, T12, osin T14, ja T15
Sprinklerikeskus:	Halli T17 päädyssä
Turva- ja merkkivalo:	On koko talossa
Palovaroitinjärjestelmä:	Sopimuskoti (Sopuska/Sapluuna)
Savunpoisto:	Katettujen sisäpihojen tiloista
Sp-laukaisu:	Vain pelastuslaitos käyttää
Ilmanvaihtokonehuone:	useita
Ilmanvaihdon pysäytys:	paloilmoinitinkeskusten vieressä (B- ja F-portaissa)
Sähkön pääkytkin (SPK):	Halli T19 keskiosassa
Muuntaja:	kaksi sisätiloissa ja yksi ulkona
Lämmitys (LJH):	Pääsisäänkäynnin oikealla puolella (kaukolämpö)
Veden pääsulku:	Sprinklerikeskus -huoneessa
Kiinteistön valvomo:	Pääsisäänkäynnin oikealla puolella
LVIS –hälytykset:	Hälytykset menevät päivystävälle huoltomiehelle

Kiinteistössä oleva henkilöstö ja arvioitu asiakasmäärä: Liite 11
Turvallisuushenkilöstö (ja muut yhteyshenkilöt): Liite 12

SAMMUTUS- JA PELASTUSTEHTÄVIEN JÄRJESTELYT

Palohälytysjärjestelyt

Kiinteistön hallin T12 tilan 3. ja 4. kerrokset on varustettu savuun reagoivalla paloilmaisimella ja tekniset tilat lämpöilmaisimilla.
Rakennuksessa on automaattinen ja osoitteellinen paloilmoinjärjestelmä (paitsi Sopimuskodissa, jossa on oma palovaroitinjärjestelmä).
Paloilmoitinkeskukset sijaitsevat B- ja F-portaissa.

Näyttöön tulee tieto hälytyksen antaneesta huonetilasta

Paloilmoitin -keskus (F-porras)

Kattoon sijoitetut paloilmaisimet reagoivat pääosin savuun jotkut myös lämpöön.

Kyseisissä tiloissa on lisäksi osoitteellisia paloilmoinpainikkeita.

Paloilmoitin -painike

ja sen merkki

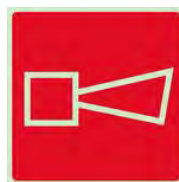
Ilmaisimien reagoidessa tai paloilmoinpainikkeesta painamalla hälytykset menevät suoraan hätäkeskukseen ja sitä kautta pelastuslaitokselle ja palokellot alkavat soida.

Palokello,

-sireeni

ja niiden merkintä.

Palokellot / -summerit eivät kuulu koko kiinteistössä.

Keski-Uudenmaan Sopimuskoti ry:llä on oma sisäinen palovaroitinjärjestelmä ja oma toimintaohje onnettomuustilanteita varten.

Sammutusjärjestelyt

Automaattinen sammutusjärjestelmä (sprinkleri)

Sprinkleri (automaattinen vesisammutusjärjestelmä) kattaa seuraavat tilat: (T10, T11, T12, T14, T15).

Katon rajaan sijoitetut sprinklerisuuttimet.

Järjestelmässä on sprl –suuttimia, jotka laukeavat kun sen alla oleva lämpötila saavuttaa 68 °C tai sen mennessä rikki. Sprinklerikellot alkavat soida ja hälytys menee hätäkeskukseen.

Sprinklerikeskus sijaitsee paikoitushallissa, lämmönjakohuoneessa.

Sprinklerikeskus Sprinkleri-kello

Järjestelmää käyttää ainoastaan pelastuslaitos.

Alkusammutuskalusto

Kiinteistössä on alkusammutuskalustona käsisammuttimet ja sammutuspeitteet.

Laukaisukahva

Sokka

Kantokahv

Jauhesammutin ja sen merkki

Sammutuspeite

Pääosin sammuttimet (paitsi sammutuspeitteet) ovat kiinteistön omaisuutta ja ne huolletaan määräysten mukaisesti kahden vuoden välein.

Tutustu ennalta alkusammutuskaluston käyttöohjeisiin, ne ovat sammuttimessa.

Pelastuslaitoksella on hyvät pääsymahdollisuudet rakennukseen ja rakennuksen sivuille.

Työpaikkojen henkilökunta hoitaa itse onnettomuustilanteiden vaatimat alkutoimenpiteet siihen asti, kunnes viranomainen ottaa johtovastuun.

Savunpoisto

Rakennuksessa on savunpoistoluukut katettujen sisäpihojen alueella.

Poistumismahdollisuudet

Kiinteistössä on seitsemän porrashuonetta. Kaikilta poistumisalueilta on mahdollisuus poistua vähintään kahteen erilliseen poistumistiehen.

Poikkeukset:

- T16 / pohjakerros: yksi uloskäynti. Varatienä ikkunat

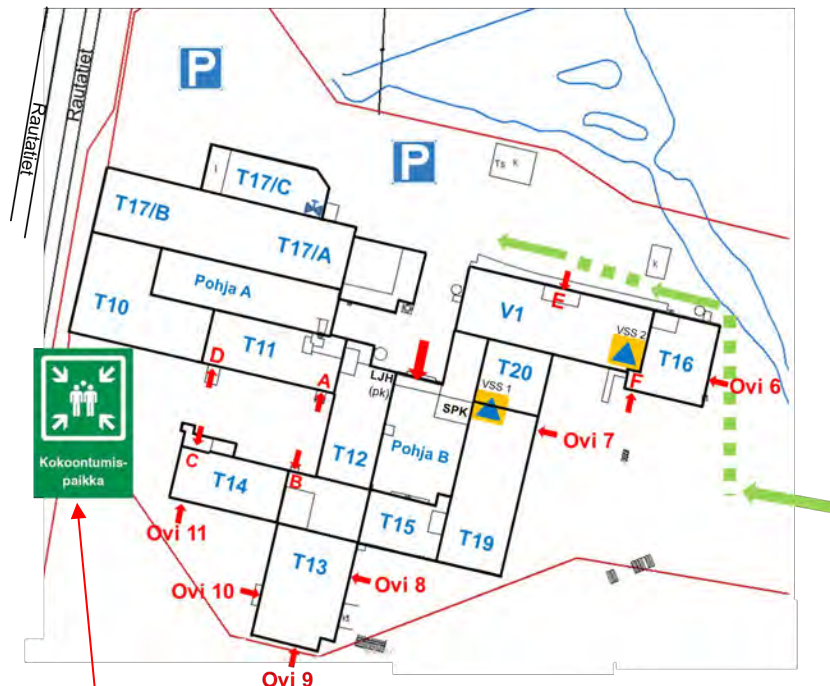
Poistumistie –kilpi

Poistumistie –valo

Rakennuksesta poistuminen

Palokellojen soidessa ja vaaran uhatessa sisätiloissa, poistutaan lähintä turvallista reittiä suoraan ulos. Tämän jälkeen siirrytään kokoontumispaikkaan jossa kiinteistön suojelujohtaja tekee tilannearvion ja on yhteydessä paikalle tulleeseen pelastusviranomaiseen.

Huomioitavaa: Hätäpoistumisen pitää tapahtua turvalliselle alueelle.

Kokoontumispaikka: Juna-aseman puoleinen lipputankoalue

Ilmanvaihdon pysäytys

Rakennus itsessään antaa hyvän suojan kaasuihin, myrkky- ja säteilyvaaratilanteiden varalle, sillä rakennus on tiivis ja ilmanvaihto saadaan suljettua.

B- ja F-portaiden paloilmotinkeskuksen vieressä on lv-hätäseis -painike.

Ilmanvaihdon
häätäseis -painike

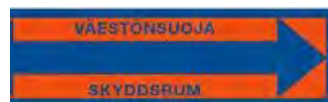
Painikkeesta painamalla pysähtyy talon kaikki ilmanvaihtokoneet.

Suojautumismahdollisuudet

Rakennuksessa on kaksi väestönsuojaa, S1- ja B-luokan suojat.

S1-luokan väestönsuoja

Väestönsuojan merkkikilvet

Väestönsuoja 1; S1-luokan suoja, 64 m² - 85 henkilölle

Väestönsuoja 2; B-luokan suoja, 148 m² - 197 henkilölle

Väestönsuojan ilmanottoalaite ja varavesisäiliöt ja kuivakäymälät

Vss-tarvikkeet

Väestönsuojien ja niiden tarvikkeiden käyttökunnosta normaaliaikana huolehtii kiinteistöhuolto.

Suojat varusteineen on saatava tarvittaessa täyteen valmiuteen 72 tunnin kuluessa. Hyvä menettely normaaliaikojen käytössä on sellainen, että suoja-alasta vähintään 50 % saadaan heti käyttöön.

3. TURVALLISUUSHENKILÖSTÖ

Suojelu järjestetään kiinteistössä yhteissuojelun periaatteella.

Kiinteistön yhteisöjen henkilöistä nimetään suojelujohtaja ja apulaissuojelujohtaja.

Väestönsuojiiin nimetään väestönsuojan hoitaja.

Kiinteistön tilat jaetaan sellaisiin alueisiin (työpaikkasuojelu) että tarvittavat pelastus- ja muut toimenpiteet saadaan suoritettua.

Kukin yhteisö tai sen osa nimeää alueelleen ns. suojeluvalvojan.

Turvallisuushenkilöstö (ja muut yhteyshenkilöt):

Liite 12

3.1 SUOJELUN JOHTO

Suojelujohtajan ja apulaissuojelujohtajan tehtävät normaaliaikana:

- perehtyä laadittuun pelastussuunnitelmaan
- pitää tarvittaessa yhteyttä kiinteistön isännöitsijään (mahdolliset puutteet, päivitystarpeet pelastussuunnitelmassa jne.)
- varautua johtamaan kiinteistön suojelutoimintaa onnettomuus- / uhkatilanteissa siihen asti kun asiasta vastaava viranomainen saapuu paikalle (ks. toimipaikan turvallisuusohje) mm.;
- rakennuksen evakuointitilanteessa valvoa poistumista sekä johtaa toimintaa kokoontumispaikalla yhdessä apulaissuojelujohtajan kanssa. Suojelujohtajan paikka on portilla puomien luona.

3.2 TYÖPAIKKASUOJELU

Työpaikkasuojelun tarkoituksena on suorittaa työpaikoilla sammutus-, pelastus- ja ensiaputoimenpiteitä vähintään siihen asti kun ulkopuolinen apu saapuu paikalle.

Suojeluvalvojan tehtävät normaaliaikana:

- perehtyä pelastussuunnitelmaan
- tarkistaa oman toimipaikan turvallisuusasiat, mm.;
- varapoistumistiet ovat käyttökelpoiset
- poistumisteiden valot palavat (ilmoitus kiinteistönhoitajalle, jos ei pala)
- työpaikan alkusammutusvälineiden määrä ja kunto (huolletaan kiinteistön omistajan toimesta kahden vuoden väliajoin)
- toimipaikan ensiapuvalmius ja -varusteet
- huolehtia, että toimipaikalla työskentelevät tutustuvat pelastussuunnitelmaan
- varmistua, että kaikki toimipaikalla tietävät suunnitelman sijainnin
- varmistua kiinteistöstä poistuttaessa, että kaikki ovat poistuneet tiloista
- tehdä tarvittavat tilanneilmoitukset suojelujohdolle / viranomaisille
- **suorittaa työpaikkasuojelun tehtäviä pelastussuunnitelman mukaisesti;**
- työpaikkasuojelun tarkoituksena on suorittaa työpaikoilla sammutus-, pelastus- ja ensiaputoimenpiteitä vähintään siihen asti kun ulkopuolinen apu saapuu paikalle.

4. ENNAKOITAVAT VAARATILANTEET JA NIIDEN JOHTOPÄÄTELMÄT

Palovaara

Tulipalo on yksi todennäköisimpiä normaaliaikojen onnettomuuksia. Tulipalo aiheuttaa aina vahinkoa. Yleensä suurimmat vahingot aiheutuvat savusta, jota syntyy runsaasti pienestäkin palosta. Lisäksi sammutusvedestä aiheutuu vahinkoa. Pahimmassa tapauksessa tulipalo aiheuttaa henkilövahinkoja. Vaikka kyseessä olisi pienehkökin palo, on toiminnan keskeytys yleensä aina edessä

Mahdollisia palonsyitä:

- avotuli, mahdollinen kynttilöiden poltto jne. on kielletty sisätiloissa
- pyrotekniset laitteet, esim. näytöksissä; vain valvotusti
- tupakointi sallittu ainoastaan niille varatuilla paikoilla, (ei sallittu sisätiloissa)
- toimistokoneet, sähkölaitteet; laitehuollot ja tarvittaessa korjaukset
- kahvinkeitin, minikeittiöt; työpäivän jälkeen virrattomaksi
- trukit (nestekaasu- ja sähkö-); varastointi ja latauspisteet
- sähkökeskukset ja muuntaja voivat vikatilanteessa aiheuttaa tulipalon; määräaikaistarkastukset
- itsesyttyminen; kemikaalit+orgaaniset aineet; jätteastiat metalliset ja kannelliset
- tulityöt; tulee toimia tulityösuunnitelman ohjeiden mukaan; vakuutusehdot
- jätetilat, palokuorma; ei kerätä palokuormaa rakennukseen eikä sen välittömään läheisyyteen
- palo rakennuksen ulkopuolella; voi aiheuttaa savuvahinkoja
- tuhotyö; palokuorma pois rakennuksen lähetyviltä

Rikollisuus

- häiriökäyttäytyminen
- varkaudet
- pommiuhkaus; mahdollisesti puhelimitse
- vahingonteko, ilkivalta; irtain omaisuus, kiinteistö
- ryöstö
- henkilöuhkaus

Tapaturmat ja sairauskohtaukset

- kaatumiset, liukastumiset; pidetään kulkutiet kunnossa
- katolta putoavat lumet ja jäät; estettävä ennalta, tarvittaessa alue eristettävä
- työtapaturmat; noudatetaan annettuja ohjeita
- sairauskohtaukset
- sähkötapaturmat; ei omatoimisia asennuksia/korjauksia
- myrkytykset; astiat säilytetään lukituissa tiloissa

Kaasu- ja myrkkyyvaara

Kiinteistössä ei ole sellaisia vaarallisia aineita, jotka saattaisivat aiheuttaa laaja-alaisen kaasu- tai myrkkyyvaaran.

Lähialueen liikenneväylillä ja pääradalla kuljetetaan vaarallisia aineita. Liikenneonnettomuudesta aiheutuva kaasu- tai myrkkyyvaara on mahdollinen. Koffin tehtaalla on käytössä ammoniakkia.

Mahdollinen tulipalo lähiympäristössä aiheuttaa vaarallisten savukaasujen kohdistumisen kiinteistöön.

LVI-vahingot

- vesivahingot; putkiston rikkoutuminen, jäätyminen
- viemäri vahingot,
- viat jäädytys / lämmitysjärjestelmissä: kiinteistön lämpötilan muutokset

Muut vahingot

- sähkökatkos; toimintakatkos; vaikutukset arvioitava
- ulkopuolisten aiheuttamat vahingot; savu, tuli, vaurio; toiminta ko. uhkatilanneohjeen mukaan
- luonnon aiheuttamat; myrsky, salama

Arat kohteet

- kaukolämmön siirtojärjestelmät; pitkäaikainen keskeytys ei ole todennäköistä
- tietotekniikan laitteet, järjestelmät ja tiedostot
- sähköpääkeskus; vaikuttaa rikkoutuessaan vakavasti kiinteistön toimintaan. Vaikutukset arvioitava
- arkistot; tulipalon tai vesivahingon vaikutukset arvioitava.

5. TOIMENPITEET VAARATILANTEIDEN EHKÄISEMISEKSI

TULIPALOJEN ENNALTAEHKÄISY

Järjestys ja siisteys:

- ylimääräinen palava materiaali poistettu
- roskat ja jätteet niille varattuun paikkaan
- jätteastiat peltisiä, kannellisia
- **kulkutiet ja uloskäytävät pidetään vapaina**
- vapaa etäisyys paloilmaisimiin (sprl-suutin) riittävä

Sprinklerilaitteisto:

- nimetty vastuuhenkilö ja hoitaja
- huolto- ja kunnossapito-ohjeita noudatetaan
- määräaikaistarkastukset tilataan ajallaan

Tulityöt yms.:

- tulityöt, suojeleuhjetta noudatettava
- tulitöitä valvotaan ja vartioidaan
- lupakaavakkeet täytetään
- tulityötekijöillä on tulityökortti
- tupakointiohjeita noudatetaan ja tuhkakupit paloturvallisia
- kynttilöitä poltetaan vain vastuuhenkilön luvalla ja aina palamattomalla alustalla

Palavat aineet:

- ei ylimääräistä palokuormaa
- määrät työpaikalla mahdollisimman pienet
- käyttö- ja merkitsemisohjeita noudatetaan

Koneet ja laitteet:

- laitteet ja koneet kunnossa
- sähkökoneet ja asennukset määräysten mukaiset
- virta katkaistaan työpäivän päättyessä
- kuumissa sähkölaitteissa etäisyydet syttyviin aineisiin riittävät

Osastoivat rakenteet:

- palo-ovet kunnossa
- palo-ovet kiinni (ei kiilata auki)
- läpiviennit tukittu

Poistumistiet:

- poistumistiet merkitty
- **poistumistiet pidetään vapaana**
- tutustu ennakolta poistumisteihin
- aukiolo aikoina **poistumisteitä ei pidetä takalukittuina**

Alkusammutuskalusto:

- käsisammuttimet paikallaan, tarkastettu ja huollettu
- käsisammuttimien edustat vapaana
- tutustutaan ennakolta sammuttimien käyttöön

TULITYÖT

Tulitöitä ovat työt, joissa esiintyy kipinöitä tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joista aiheutuu palovaaraa.

Tulitöitä ovat mm. kaasus- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

- * Luvan tulitöiden suorittamiselle kiinteistöissä antaa ainoastaan kiinteistön tulityösuunnitelmassa mainitut henkilöt; yhteys **kiinteistöpäällikköön ja huoltomieheen**.
- * Tulityölupa voidaan myöntää ainoastaan henkilölle, jolla on tulitöihin oikeuttava voimassa oleva tulityökortti. Kortti tulee aina vaatia nähtäväksi.
- * Tulitöiden suorittamisessa on noudatettava Finanssialan Keskusliiton suojeluohjetta.
- * Turvajärjestelyt ulkopuolisen urakoitsijan osalta tarkastaa kiinteistön omistajan määräämä henkilö.
- * Tulityölupa laaditaan kirjallisena.
- * Tulityöluvalla asetetaan määräaika.
- * Uudelle tulityökohteelle on laadittava uusi työlupa.
- * Tarvittavan alkusammutuskaluston ja tarvittavan vartiointin määrää tulityöluvan antaja.
- * Jokaisen tulityön osalta on erikseen annettava vartiointiohjeet. **Tulityövartiointia** on suoritettava tulitöiden tekemisen jälkeen **vähintään yksi tunti** tai tulityöluvassa ko. tulityökohteeseen määritelty vartiointiaika.

TUHOPOLTTOJEN TORJUNNASTA

Sisäpuolisten riskitekijöiden arviointi:

1. Onko kohteessa tehokas kulunvalvontajärjestelmä?
2. Onko kohteessa tehokas hälytysjärjestelmä?
3. Onko kaikki sisääntulotiet varmistettu työajan ulkopuolella?
4. Ovatko kohteen kriittiset alueet valaistu tehokkaasti?
5. Onko kohteen kaikki sisäänkäynnit varmistettu tehokkaasti, ottaen kuitenkin huomioon evakuointimahdollisuudet?
6. Onko kohteen ulkotilat suunniteltu siten, että ne eivät ole haavoittuvia rakennus- ja korjaustyövoiman ollessa paikalla?
7. Onko roska - ja paperinkeräyslaatikot yms. sekä lastauslaiturit sijoitettu ja varmistettu siten, että niiden sytyttäminen ei ole mahdollista?
8. Onko rakennuksen välittömässä läheisyydessä syttyviä materiaaleja?
9. Onko postiluukkujen ja -laatikoiden sijoittelussa otettu huomioon tuhopolton mahdollisuus?
10. Sovelioiden palonsyöttämisvälineiden tai -aineiden määrä tulee pitää minimissä
 - onko kohteessa helposti syttyviä materiaaleja (kuten koristeita, tekokukkia, ylimääräistä paperia), joiden säilytys ei ole tarpeellista?
11. Eri syistä (esim. vandalismi) johtuvat vahingot ja muut vauriot on korjattava välittömästi ja huolehdittava rakennusten, rakennelmien ja julkisten tilojen hoidosta.
12. Onko kohteen henkilökunnan ja johdon välisissä suhteissa joitain ristiriitoja tai kitkaa?
13. Onko jollakin henkilökuntaan kuuluvalla syytä olla huolissaan työnsä jatkuvuudesta?
14. Onko kohteessa joitakin henkilöitä, joiden tavarat tai omaisuus tai jotka itse saattaisivat olla tuhopolttojen kohteita? Tiedetäänkö keitä nämä henkilöt ovat?

Ulkopuolisten riskitekijöiden arviointi

1. Onko kohteen läheisyydessä mitään sellaisia toimintatiloja, joihin saattaa kerääntyä paljon (nuoria) ihmisiä? (esim. lähiöiden ostoskeskukset, tyhjät rakennukset, ns. luonnollisen valvonnan ulottumattomissa olevat alueet)
2. Onko kohteen läheisyydessä sellaisia tiloja tai laitoksia, jotka ovat tavallista herkempiä tuhopolttojen kohteita (esim. vartioimattomat, huonosti hoidetut ja / tai tyhjät rakennukset)
3. Tiedetäänkö olevan mitään protestiryhmiä, jotka saattaisivat toimia kohdetta vastaan?

Palontorjunnalliset toimenpiteet

1. Palon leviämisen estämiseksi rakennus on tehtävä turvalliseksi.
2. On asennettava sopivat palontorjuntalaitteet.
3. Henkilökunta on koulutettava tulipalojen varalle.
4. Kaikki palot on tutkittava perusteellisesti.

RIKOSTEN EHKÄISYOHJEITA

- ovirakenteet ovat riittävän vankkoja
- seinät, lattia ja katto ovat riittävän vankkarakenteisia
- ovet on varustettu saranatapeilla
- pariovien lukitus on varmennettu
- ovissa ja ikkunoissa ovat murtohälyttimet
- lukitustarvikkeet ovat riittävän vankkoja
- käyttölukot takalukitaan
- kattoikkunat ja muut aukot suojattu
- avainten säilytys on luotettava
- avainvastuuhenkilö on nimetty
- avainten luovutus on kontrolloitu
- kattava kulunvalvontajärjestelmä
- kattava videovalvontajärjestelmä
- kattava rikosilmoitinjärjestelmä
- vartiointi on järjestetty, esim. piirivartiointi
- kattava paloilmoitinjärjestelmä
- riittävän vankka ja vahvasti kiinnitetty kassakaappi
- arvoesineissä on valvontajärjestelmä

TYÖTAPATURMIEN EHKÄISYOHJEITA

- vastuuhenkilöt on valittu ja koulutettu
- henkilöstö perehdytetään tehtäviinsä
- työpaikka on hyvässä järjestyksessä
- työvälineet ovat työhön sopivia ja hyväkuntoisia
- raskaissa töissä oikeat nosto- ja muut apuvälineet
- henkilö- ja konesuojaimia on saatavana ja niitä käytetään
- valaistus on riittävä
- ensiapukoulutus on järjestetty ja koulutettu riittävästi
- työterveyshuolto on järjestetty
- ensiapuvälineitä on riittävästi
- liukkautta torjutaan riittävästi
- ajoneuvo- ja kuljetin sääntöjä noudatetaan
- vaara-alueet on merkitty

Työturvallisuuslaki 46 §:

Työnantajan on huolehdittava työntekijöiden ja muiden työpaikalla olevien henkilöiden ensiavun järjestämisestä työntekijöiden lukumäärän, työn luonteen ja työolosuhteiden edellyttämällä tavalla. Työn ja työolosuhteiden mukaisesti työntekijöille on annettava ohjeet toimenpiteistä, joihin tapaturman tai sairastumisen sattuessa on ensiavun saamiseksi ryhdyttävä.

Työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä, huomioon ottaen työpaikan laajuus ja sijainti, työntekijöiden lukumäärä sekä työn luonne ja muut työolosuhteet, on sopivissa ja selvästi merkityissä kohdissa oltava saatavilla riittävä määrä asianmukaisia ensiapuvälineitä.

6. TOIMINTA TULIPALON SATTUESSA

6.1 TOIMINTA PALOKELLON SOIDESSA

(palohälytysjärjestelmään kytketyt palokellot kuuluvat osassa kiinteistöä)

Palokellon soidessa kiinteistössä:

- järjestelmä hälyttää jonkun paloilmaisimen reagoidessa tai paloilmoin painikkeesta painamalla.
- sprinkleri- tai vastaavan järjestelmän suuttimen reagoidessa lämpöön tai rikkoontuessa.
- hälytys menee hätäkeskuksen kautta suoraan pelastuslaitokselle, joka saapuu kohteeseen alle 6 minuutissa.
- kiinteistöhuolto saa hätäkeskukselta ilmoituksen hälytyksestä.
- varoita kiinteistössä olevia
- valmistautukaa poistumaan rakennuksesta
- jos näette tai tunnette savun hajua, **poistukaa heti rakennuksesta**
- **siirry kokoontumispaikalle (juna-aseman puoleinen lipputankoalue)**

6.2 TOIMENPITEET TULIPALON SATTUESSA

- **OLE RAUHALLINEN**
- **YRITÄ SAMMUTTAÄ PALO KÄSISAMMUTTIMELLA, SAMMUTUSPEITTEELLÄ TAI VEDELLÄ**
- **TEE HÄTÄILMOITUS** (katso etusivun ohje)
- **VARMISTU, ETTEI PALOALUEELLE OLE JÄÄNYT IHMISIÄ**
- **SULJE OVET JA IKKUNAT PALOKOHTEN LÄHEISYYDESSÄ**
- **POISTU TILOISTA (kokoontumispaikalle)**
- **ÄLÄ KÄYTÄ HISSIÄ**
- **ILMOITA / VAROITA MUITA HENKILÖITÄ TAPAHTUMASTA**
- **ILMOITA SUOJELUJOHDOLLE TAPAHTUMASTA**
- **OPASTA PALOKUNTA PALOKOHTEESEEN**
- **PALOKUNNAN SAAVUTTUA SAMMUTUSTYÖN JOHTO SIIRTYY PALOKUNNAN JOHDOLLE**

Mikäli on kysymyksessä puhelimella suoritettu hälytys, tulee erityisesti huolehtia palokunnan opastamisesta kohteeseen.

6.3 HENKILÖSTÖN ENNALTAEHKÄISEVÄT TOIMENPITEET

Henkilöstön velvollisuus on:

- perehdyttää uudet työntekijät turvallisuusohjeisiin,
- käsitellä tulta ja tulenarkoja aineita siten, ettei niistä aiheudu syttymisvaaraa
- pitää yllä siisteyttä ja järjestystä työpaikoilla,
- roskakoreihin ei saa heittää itse syttyviä, kyteviä eikä huonosti sammutettuja jätteitä,
- mahdolliset tekniset viat on pyrittävä korjaamaan välittömästi,
- palo-ovet on pidettävä suljettuina, ellei niissä ole automaattisia sulkijalaitteita
- poistumistiet on pidettävä vapaina,
- poistumisteiden valot on pidettävä asianmukaisessa kunnossa,
- poistumistiet ja varapoistumistiet tulee selvittää henkilökunnalle,
- sammutusvälineet ja niiden sijaintia osoittavat merkit on pidettävä paikoillaan,
- avotulen käyttö (esim. kynttilät) on kielletty,
- alkusammuttimien sijainnit ja käyttö on jokaisen tunnettava,
- käytön jälkeen / työpäivän päättyessä on virta katkaistava sähkölaitteista, jos mahdollista.

7. TOIMINTAOHJE TAPATURMAN TAI SAIRAUSSKOHTAUKSEN SATTUESSA

- Tee nopeasti tilannearvio:
 - selvitä mitä on tapahtunut
 - onko potilas hereillä
 - hengittääkö, toimiiko sydän
- Käynnistä potilaan ensiapu
- Pienet vammat voit hoitaa itse paikan päällä
- Käytä ensiapukaapin välineistöä ja tarvikkeita
- Pyydä apua ensiaputaitoisilta
- Suuremmissa vammoissa tai vakavissa sairastapauksissa tee hätäilmoitus

Yleinen hätänumero 112

- Hätäilmoitusta tehdessä kerro:
 - mitä on tapahtunut (mahdollisimman tarkkaan)
 - osoite ja kerros
 - milloin
 - miten opastus tapahtuu
 - kuka olet
- Älä sulje puhelinta, ennen kuin saat siihen luvan
- Järjestä selkeä opastus paikalle
- Älä jätä potilasta yksin
- Opettele henkeä pelastavat ensiaputoimenpiteet:

Jos henkilön hengitys ei ole normaalia, aloita elvytys:

1. Aloita paineluelvytys: painele rintalastaa 30 kertaa
2. Aloita puhalluselvytys: puhalla ilmaa potilaan keuhkoihin suun kautta kaksi kertaa
3. Toista vaiheet 1. ja 2. niin kauan, kunnes hoitohenkilökunta saapuu, potilaan hengitys palautuu normaaliksi tai et jaksaa enää elvyttää

Liitteenä ensiapuohje

LÄÄKINNÄLLISET PALVELUT:

Keravan terveysasema, os. Metsolantie 2C,
Terveyspalvelun päivystysnumero,

p. 09 419191 (vaihde)
p. 116 117

Myrkytystietokeskus,

p. 0800 147 111

8. TOIMINTAOHJE KAASU- JA MYRKKYVAARATILANTEESSA

Vaarallisilla aineilla ymmärretään kemikaaleja, jotka ovat joko terveydelle tai ympäristölle vaarallisia sekä palavia nesteitä ja räjähdysvaarallisia aineita.

Aineiden olomuoto voi olla kiinteä, nestemäinen tai kaasumainen. Onnettomuustilanteessa vaaralliset aineet voivat syttyä, räjähtää ja kehittää myrkyllisiä kaasuja, jotka ovat yleensä kaasuina ilmaa raskaampia. Vaikka kohteessa ei normaalisti käytettäisikään kaasuja, mutta esim. korjaustöissä voidaan käyttää kaasuja, jotka ovat räjähdysvaarallista tai edistävät voimakkaasti palamista, jos niitä pääsee ilmatilaan. Tulipaloissa saattaa syntyä myös vaarallisia kaasuja, joiden väri on yleensä kellertävä.

Pelastusviranomaiset antavat suojautumisohjeita radiossa sekä paikallisesti kaiuttimilla. Yleinen vaaramerkki voi tarkoittaa myös kaasuvaaraa.

TOIMINTAOHJEET SISÄISESSÄ KAASUVAARASSA:

Jos sisätiloissa on esim. nestekaasun hajua:

- varo liekkiä tai kipinää, joka voi sytyttää kaasun räjähdysmäisesti
- poistu tiloista heti ja käske myös muita poistumaan heti
- suorita hätäilmoitus numeroon **112**
- ohjaa pelastusviranomaiset kohteeseen
- pelastusviranomainen mittaa kaasupitoisuuden ja tuulettaa tilat
- happikaasu on myös vaarallinen, edistää voimakkaasti palamista (voi olla myös hajustettu)

TOIMI NÄIN KAASUVAARAN UHATESSA ULKOPUOLELTA:

Jos olet sisällä:

- pysy sisällä ja kutsu ulkona olevat sisälle
- älä mene kellariin tai väestönsuojaan, vaan rakennuksen ylimpiin kerroksiin
- sulje ikkunat, ovet ja ilmanvaihtokoneet
- avaa radio ja kuuntele ohjeita, suositellaan RDS -radiota
- älä käytä puhelinta, jotta et tukkisi linjoja
- jos tarvitset välitöntä apua, soita yleiseen hätänumeroon 112
- jos sisällä tuntuu kaasun hajua, kostuta kangas ja hengitä sen läpi, jolloin kangas suodattaa ilmaa, älä käytä sähkö- tai muita laitteita, jotka voivat sytyttää kaasun
- älä lähde omatoimisesti ulos, voit joutua matkalla vaaraan
- jos alue joudutaan tyhjentämään, viranomaiset antavat siitä ohjeet radiolla tai kuulutusautoilla

TOIMINTA KAASU- JA MYRKKYVAARATILANTEESSA, JATKOA

Jos olet ulkona:

- mene heti sisälle ja neuvo muitakin tekemään niin
- toimi, kuten edellä on neuvottu

Jos joudut ulkona yllättäen kaasupilveen:

- älä juokse, hengitä nenän kautta ja suojaa hengitysilma esim. nenäliinalla
- pyri pääsemään sisälle nopeasti
- jos et heti pääse sisälle, pyri poistumaan sivutuuleen, jonka suunnan voit todeta monella tavalla
- älä mene alaviin maastonkohtiin, vaan pyri korkeammalle paikalle
- jos olet autossa, sulje ilmanvaihto ja pyri pois kaasupilvestä, kuuntele autoradiota

Myrkytystietokeskus: puhelin 0800 147 111

9. TOIMINTAOHJE SÄTEILYVAARATILANTEESSA

Lähialueillamme sijaitsee ydinvoimalaitoksia, joiden vaurioituminen saattaa aiheuttaa radioaktiivisen laskeuman. Myös ydinkokeiden seurauksena voi olla radioaktiivinen laskeutuma. Laskeuman sijainti riippuu pelkästään säätetekijöistä; uhkaavin tilanne on tuulen alapuolisella alueella. Radioaktiivisuus on näkymätöntä, mautonta ja hajutonta.

Säteilyä mitataan jatkuvasti maassamme kiinteillä mittausasemilla.

Erityisesti raskaana olevat naiset ja lapset tulee suojata radioaktiiviselta säteilyltä.

Elintarvikkeita tulisi varata noin kahden viikon ajalle. Elintarvikkeet tulee suojata laskeumapölyltä. Juomavettä tulee varata kannellisiin astioihin myös kahden viikon tarvetta varten. Juomavesi tulee desinfioida esim. Micropur –nimisellä aineella, jota on hankittu suojelumateriaalin mukana.

Joditabletteja tulee olla kaksi jokaista henkilöä kohden. Katso suunnitelman materiaalitaulukko. Tabletteja nautitaan vain viranomaisen kehotuksesta.

Laskeumalle on annettu siinä olevan säteilyvoimakkuuden mukaan hälytysrajat. Sisäasiainministeriö johtaa ylimpänä viranomaisena suojautumistoimenpiteitä sekä määrää kulloinkin suojautumisajankohdasta sekä suojautumistavasta.

Suojautumistapoja on periaatteessa kaksi; siirtyminen pois uhanalaiselta alueelta (suojavaistö) tai suojautua paikalla olevan rakennuksen suoja- ja sisätiloihin. Näiden vaihtoehtojen toteutumista valvoo kaupungin pelastusviranomainen, joka myös päättää käytännön toimenpiteistä.

Todennäköisempänä pidetään suojautumista paikan päällä, koska laskeuma on yleensä vaikutuksiltaan hyvin laaja-alainen ja siirtyminen muille alueille on käytännössä mahdotonta.

Suojautumistoimenpiteinä tulevat kysymykseen;
(suojautuminen laskeuma-alueella)

- siirtyä rakennukseen sisälle, mieluummin sen keskikerrokseen ja keskiosiin, jotta radioaktiivinen säteily kulkisi väliaineiden läpi ennen kuin se kohtaa ihmisolun
- pysäyttää ilmanvaihtokoneet
- sulkekaa ovet ja ikkunat
- ryhtyä tiivistämään rakennuksen ovia ja ikkunoita
- kuunnelkaa radiosta Ylen kanavia ja toimikaa viranomaisten ohjeiden mukaan, toimikaa rauhallisesti, harkiten, hätäilemättä

10. TOIMINTAOHJE RIKOLLISISSA UHKATILANTEISSA

YLEISOHJE:

JOS RIKOS ON TAPAHTUNUT

(varkaus, ryöstö, pahoinpitely, laiton uhkaus, vahingonteko)

TOIMI RAUHALLISESTI

- älä provosoi, älä ole sankari, rauhoita

TUNTOMERKIT MUISTIIN

- esim. heti paperille

HÄLYTÄ

- poliisi 112
- esimies, tai vaikka työkaveri

SUOJAA JÄLJET

- kengän- ja sormenjäljet, valvontakamera

TODISTAJAT

- ketkä näkivät tapahtuman
- todistajat laittavat tuntomerkit muistiin

YLEISOHJEITA RIKOLLISIIN TILANTEISIIN

Tehokkaalla kulunvalvonnalla pystytään suuri osa rikoksista ehkäisemään ennalta. Siksi on tärkeää, että tiloissa mahdollisesti luvattomasti liikkuvat noteerataan ja toimitaan tilanteen vaatimalla tavalla.

Luvaton liikkuminen sisätiloissa

Jos havaitset tuntemattoman henkilön liikkuvan tiloissa ilman opastusta tai asianmukaista henkilökorttia tai kulkulupaa:

- harkitse, ennen kuin lähestyt tai puhuttelet ko. henkilöä
- ilmoita tarvittaessa poliisille
- älä vaaranna tarpeettomasti itseäsi
- ilmoita esimiehellesi
- paina mieleesi ko. henkilön tuntomerkit

Laiton uhkaus

- ilmoita poliisille.
- ilmoita esimiehellesi

Vahingonteko

Havaittuasi vahingonteon kohdistuvan kiinteistöön tai ajoneuvoihin;

- ilmoita poliisille, puh. 112
- ota vahingonteon tekijän tuntomerkit ylös
- harkitkaa, ennen kuin päätätte ottaa tekijän verekseltään kiinni. **Älä toimi yksin.**

Verekseltään kiinniotto: Jos olet täysin varma tekijän syyllisyydestä, saat ottaa hänet kiinni kauempaakin. Anastetun omaisuuden saat ottaa pois. Henkilön muun tarkistamisen suorittaa poliisi. Ilmoitus poliisille on tehtävä mahdollisimman pian.

Toimintaohje uhkaavan henkilön kohtaamistilanteessa

- Jätä uhkaavalle tilaa ja säilytä hänen reviirinsä
- Puhu selkeästi, lyhyesti ja myönteisesti
- Pidä kädet näkyvissä
- Pysy rauhallisena
- Vältä tuijottamista
- Älä vähättele uhkaajaa tai tilannetta
- Ole mieluummin joustava kuin jyrkkä
- Älä käännä selkääsi
- Vältä äkkinäisiä liikkeitä
- Älä oikaise huumaantuneen tai muuten sekaisen henkilön harhoja
- Voita aikaa niin, että muita tulisi paikalle
- Pyri ilmoittamaan / hälyttämään niin, että uhkaaja ei huomaa

Pommiuhka (tiedon vastaanottaja saa tiedon puhelimitse)

- * **pitkitä puhelua** ja yritä saada mahdollisimman paljon tietoa
- * **nauhoita** puhelu, jos se on mahdollista, jätä linja auki puhelun päättyttyä
- * **merkitse muistiin** ilmoituksen tarkka sanamuoto ja kellonaika
- * **yritä selvittää milloin ja missä pommi räjähtää** ja millainen se on
- * **arvioi** ilmoituksen tekijän;
 - ikä
 - sukupuoli
 - puhetyyli
 - onko alkoholin tms. aineiden alainen
- * **ilmoita** poliisille puh. **112**
- * **ilmoita** esimiehellesi ja suojeluvalvojalle. He tiedottavat henkilöstölle ja asiakkaille
- * **ole tavoitettavissa** mahdollisia lisätietoja varten
- * **älä anna mitään tietoja ulkopuolisille**

Toimintaohjeet henkilöstölle pommiuhkatilanteessa

- * huolehdi henkilökunnan ja asiakkaiden ohjaamisesta **pois uhka-alueelta**
- * varmista, että **kaikki poistuvat**
- * paikallinen suojelujohto ilmoittaa **pommin etsinnän** aloittamisesta
- * huomioi **tuntemattomat matkalaukut, paketit, kassit**, yms.
- * ilmoita välittömästi **epäilyttävistä esineistä** suojelujohdolle, eristä alue
- * **älä koske** epäilyttäviin esineisiin! Tutkimisen suorittaa poliisi
- * **älä anna tietoja ulkopuolisille**

11. TOIMINTAOHJE VESIVAHINGON, LÄMPÖ- JA SÄHKÖKATKOKSEN SATTUESSA

VESIVAHINKO

Vesivahinko saattaa aiheutua putkirikosta, putkiston jäätymisestä, viemäritukoksesta jne. Vesivahinko voi aiheuttaa toimintahäiriöitä kiinteistön tekniikassa, josta voi aiheutua vaaraa ihmisille. Vesivahinko aiheuttaa yleensä aina vahinkoa irtaimistolle ja omaisuudelle.

TOIMENPITEET VAHINKOTILANTEESSA:

- pieni vesivahinko; jos et saa vuotoa suljettua, hälytä kiinteistönhoitaja.
- iso vesivahinko; hälytä palokunta, puh. 112 sekä kiinteistönhoitaja

Varautuminen vesivahinkoon;

- opettele tuntemaan sulut
- katkaistaan sähkö vesivahingon alaisista kohteista
- varaudutaan ennalta vesivahinkoon varastoimalla suojakelmua esineiden ja laitteiden suojaamiseksi

LÄMPÖKATKOS

Lämpökatkos aiheuttaa kiinteistön jäähtymisen sekä saattaa täten vahingoittaa teknisiä järjestelmiä. Energialaitos antaa lisäohjeita pidempiaikaisissa lämpökatkoksissa.

Pidempiaikaisissa lämpökatkoksissa;

- pysäytetään koneellinen ilmanvaihto, suljetaan ulko-ovet ja ikkunat ja ilmanvaihtventtiilit
- suojataan arat kohteet (esim. putkistot) ja rajoitetaan lämpimän veden käyttöä.

Vesivahingon, sähkö- tai lämpökatkoksen sattuessa ilmoitetaan ko. tapahtumasta; kiinteistönhoitajalle.

SÄHKÖKATKOS

Sähkökatko ei normaalioloissa kestä tunteja kauemmin, tyypillinen sähkökatko on minuuttien luokkaa, koska virtaa pyritään syöttämään kiertoteitse vikakohdan ohi.

Tilanne aiheuttaa suurimmat vahingot tietojärjestelmille, joita ei ole tallennettu. Ilmastointi pysähtyy.

Valaistusongelmat tulevat korostetusti esille tiloissa, joissa ei ole ikkunaa. Jos sähkökatko kestää kauan, koko toiminta voidaan joutua keskeyttämään.

Kiinteistöissä on yleensä varajärjestelmä ainakin poistumisteiden merkkivaloille, jotka jäävät palamaan vaikka sähkö katkeaa. ATK-järjestelmiä on yleensä varmennettu sähkökatkon varalle.

Varmista sähkökatkon varalle:

- varmista varavalaistus
- varmista tietojärjestelmät
- suunnittele toiminta siten, että haitta on mahdollisimman pieni

Jos sähkö katkeaa:

- pysy rauhallisena, varavalaistus jää palamaan
- käytä taskulamppua, jonka paikka tulee olla tiedossasi, älä sytytä tulitikkuja (palovaara)
- tarkista ettei kukaan ole jäänyt hissiin
- jos jäät hissiin, paina hississä olevaa hälytysnappia ja odota rauhallisena, hissien huoltohenkilöstö tulee melko nopeasti ja auttaa pois hissistä
- älä soita turhia puheluita, sillä linjat saattavat ylikuormittua
- kytke virta pois sellaisista laitteista, jotka voivat vahingoittua virran kytkeytyessä niihin uudelleen
- jos toimintaa ei voida jatkaa, yrityksen johto ja esimiehet antaa tarvittavat lisäohjeet.

12. TOIMINTAOHJE YMPÄRISTÖVAARATILANTEESSA

Tavoitteena on, että kiinteistöön ei synny merkittävää ongelmajätteiden välivarastointia.

Kiinteistön ja käyttäjien ongelmajätteet;

- loisteputket, akut, paristot, lääkkeet, kemikaalit
- tietotekniikan laitteet

Kiinteistö vastaa omassa toiminnassaan syntyvien ongelmajätteiden asiallisesta varastoinnista, kuljetuksista ao. jätteiden käsittelykohteeseen sekä ko. toiminnan aiheuttamista kustannuksista.

Yrityksessä tulee laatia tarvittavilta osin ongelmajätteiden käsittely- ja varastointiohjeet.

Yhteisöissä käytettävät vaaralliset aineet;

Ei tällä hetkellä ole suuria määriä.

13. TOIMINTAOHJE RAKENNUKSEN EVAKUOINTITILANTEESSA

Rakennus voidaan joutua tyhjentämään henkilöistä tulipalon, pommiuhan tai muun vaaratilanteen takia.

Hallitulla ja ripeällä poistumisella ehkäistään tapaturmien ja paniikin synty.

Vaaratilanteissa evakuointimääräyksen antaa tarvittaessa poliisi tai pelastusviranomainen.

Jos joudutaan poistumaan omatoimisesti, toimintaa johtaa suojelujohtaja. Suojelujohtajan tulee huolehtia, että hänen vastuualueellaan olevat tilat tarkistetaan.

TOIMINTAOHJE

- **Selvitä** jo etukäteen työpisteesi lähin poistumistie ja varatie
- **Älä käytä hissejä**
- **Lukitse** rahat ja tärkeät paperit sekä tiedostot kassakaappiin tai holviin jos mahdollista. Luovuta avaimet esimiehellesi
- **Poistu** välittömästi lähintä turvallista reittiä käyttäen
- **Estä** paniikin syntyminen – toimi rauhallisesti
- **Opasta** asiakkaita ja työtovereitasi
- **Siirry** kokoontumispaikalle (**juna-aseman puoleinen lipputankoalue**)
- **Tee** tilanneilmoitus suojelujohtajalle. Älä poistu paikalta ilman lupaa. Tieto mahdollisesti vaara-alueelle jääneistä henkilöistä tulee välittömästi saattaa palokunnan tietoon
- Takaisin palataan vasta, kun suojelun johto tai viranomainen on antanut siihen luvan.

14. TIEDOTTAMINEN ONNETTOMUUS- JA KRIISITILANTEISSA

Julkisuuteen tiedottaminen onnettomuus- ja vahinkotilanteessa kuuluu yhteisöjen johdon vastuulle. Tiedottamisen vastuunjaosta tulee etukäteen sopia johdon ja henkilöstön kesken.

Viranomaiset vastaavat omasta tiedottamisestaan. Tavanomaista on nopean tilanne- / tapahtumatiedon antaminen tiedotusvälineille suoraan onnettomuuspaikalta.

Viranomaisen ja yhteisöjen antamat tiedot eivät saisi olla keskenään ristiriidassa. Tiedottamisessa tulisi pyrkiä yhteistyöhön viranomaisten kanssa.

Tiedon tulee olla oikeata ja luotettavaa – ei vääristeltyä. Väärän tiedon antaminen paljastuu melkein aina mikä vahingoittaa yrityskuvaa. Tietoa tulee antaa myös riittävästi; tällöin ei synny kuvaa, että tietoja pimitettäisiin.

Henkilöstön tulee tukea yhteisöjen johtoa tiedottamisessa mm. hankkimalla riittävästi luotettavaa aineistoa onnettomuudesta ja sen seurausvaikutuksista.

Tietosuoja on otettava huomioon kun henkilövahingoista tiedotetaan.

Lehdistö saa tavallisesti tiedon tapahtumasta ennen yhteisöjen johtoa ja pyrkii määrätietoisesti hankkimaan tilannetietoa suoraan tapahtumapaikalta ja tapahtumassa mukana olevilta ihmisiltä.

Henkilöstölle on tarpeen korostaa järjestelmällisen ja suunnitelmallisen tiedotustoiminnan merkitystä. Lähtökohta on, että tietoja antaa vain yhteisön johto. Näin annetaan kuva yhteisöstä, joka osaa toimia suunnitelmallisesti ja harkitusti myös onnettomuustilanteissa.

Henkilöstön pitäminen ajan tasalla on tarpeen mm. toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi sekä lakisääteisten työturvallisuus- ja työsuojeluvuoroitteen takia. Myös työntekijöiden henkinen hyvinvointi edellyttää tietojen saamista tapahtumasta ja sen seurauksista.

TIEDOTTAMISESTA ONNETTOMUUSTILANTEISSA ON SUOSITELTAVAA;

- viestintävastuu on ensisijaisesti yhteisön johdolla
- pyri ohjaamaan mediakontaktit yhteisön viestinnästä vastaavalle henkilölle.

15. VÄESTÖNSUOJELU

15.1 TOIMINTA POIKKEUSOLOISSA

Kiinteistössä toimivien yritysten tavoitteena on jatkaa toimintaansa kiinteistössä niin kauan kuin se olosuhteiden mukaan on mahdollista.

Suojelutoiminta kiinteistössä suunnitellaan ja valmistellaan siten, että se luo edellytykset toiminnan jatkamiselle kriisitilanteessa.

15.2 LIITTYMINEN KAUPUNGIN PELASTUSTOIMEEN JA POIKKEUSOLOJEN JÄRJESTELYIHIN

Normaaliaikana:

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: Teknikontie 4, 01530 VANTAA, p. 8394 0000

Lähin paloasema: Keravan paloasema, os. Alikeravantie 35

Lisätietoa saa osoitteesta: www.ku-pelastus.fi

Poikkeusoloissa:

Kunnan poikkeusolojen aikaiset järjestelyt ja väestönsuojelun organisointiin liittyvät yksityiskohdat ilmoittaa pelastusviranomaisen suojelun toimeenpanovaiheessa.

Väestön hälyttäminen:

Pelastuslaitos suorittaa hälyttimien kokeilut kuukauden 1. arkimaanantaina kello 12.00 (ei pyhäpäivinä).

Hälyttimien kuuluvuus on tarkoitettu kuulumaan ulkoalueella.

15.3 RAKENTEELLINEN SUOJELU

Kiinteistössä on kaksi C-luokan väestönsuojaa;

Suoja 1, S1 - 64 m² - 85 hlö (0,75 m²/hlö) (vanha C-lk uusittu)

Suoja 2, B - 148 m² - 197 hlö (0,75 m²/hlö)

Työpaikkasuojia ei ole tarvetta järjestää.

Väestönsuojien hoitajat ja apulaiset saattavat suojatilat käyttökuntoon ohjeiden mukaisesti. Väestönsuojan käyttöohjeet ovat liitteissä.

SUOJELUMATERIAALI

SUOJELUMATERIAALITARVE (Kriisiaika)

MATERIAALINIMIKE	SUOJELUN JOHTO	TYÖPAIKKASUOJELU	VÄESTÖNSUOJA	MATERIAALIN TARVE YHTEENSÄ	ON HANKITTU	LISÄÄ HANKITTAVA	a` €	yht.	Huom!
SUOJAKYPÄRÄ	2	4	4	10	10	0	9,00	0,00	
SUOJALASIT	2	4	4	10	10	0	4,00	0,00	
SUOJANAAMARI	2	4	4	10	10	0	90,00	0,00	
SADEASU	0	0	0	0	0	0	36,00	0,00	
KUMISAAPPAAT	0	0	0	0	0	0	15,00	0,00	
SUOJAKÄSINEET	2	4	4	10	10	0	4,00	0,00	
ENSISIDE	2	4	4	10	10	0	1,00	0,00	
KÄSIVALAISIN	2	4	4	10	10	0	7,00	0,00	
SÄTEILYMITTARI	0	0	4	4	4	0	500,00	0,00	
RAUTAKANKI	0	0	4	4	4	0	17,00	0,00	
LAPIO	0	0	4	4	4	0		0,00	
PALOSANKO	0	0	4	4	4	0	16,00	0,00	
SANKORUISKU	0	0	4	4	4	0	100,00	0,00	
SUOJAN TYÖKALUT *	0	0	4	4	4	0	200,00	0,00	
SUOJAN OPASTEKILVET	0	0	4	4	4	0	12,00	0,00	
VEDENSÄILYTYSAINE	0	0	4	4	4	0	25,00	0,00	
ENSIAPULAUKKU	0	0	4	4	4	0	33,00	0,00	
PAARIT + HIIHNAT	0	0	4	4	4	0	80,00	0,00	
HUOPA	0	0	0	0	0	0	6,00	0,00	
SUOJASIDEPAKKAUS	0	0	4	4	4	0	17,00	0,00	
JODITABLETIT	600	0	0	600	0	600	0,10	30,00	
OPASKIRJA	2	4	4	10	10	0	8,00	0,00	
YHT.								30,00	

MATERIAALIVARASTO: väestönsuojissa

*Suojan työkalut: Pajavasara, katkaisutaltta, piikkitaltta, voimaleikkuri, veistokirves, kenttälapio, sorkkarauta, käsisaha, rautasaha + 5 terää, jakoavain, ruuvitaltta, ristipääruuvitaltta, vasara, nauloja, puukko, pelastusköysi, linjapihdit, puukko, kantovaate, trasselipussi, pakkausteippiä 2 rullaa

15.5 TOIMEENPANOVAIHEEN TOIMINTAOHJEET

Kiinteistön johto määrää siirtymisestä suojelun tehostettuun valmiustilaan. Valmiustilaa edeltää valtionhallinnon määräys saattaa suojelu tehostettuun valmiustilaan.

Tehostetun valmiuden toimenpiteitä ovat;

- henkilövarauksien tarkistaminen
- ajoneuvovarauksien tarkistaminen,
- pelastussuunnitelman tarkistaminen,
- suojeluorganisaation täydentäminen,
- suojelumateriaalin täydentäminen ja huolto,
- vartiointitoimenpiteiden tehostaminen,
- hälytysjärjestelmän rakentaminen,
- viestiyhteyksien rakentaminen,
- johtokeskuksen saattaminen toimintakuntoon ja päivystyksen aloittaminen,
- kunnostetaan väestönsuojat ja rakennetaan puuttuvat suojarakenteet,
- suoritetaan salaamis- ja hajasijoitustoimenpiteet,
- järjestetään kiinteistön suojelu kriisiajan järjestelyjen mukaisesti,
- koulutetaan ja perehdytetään suojeluhenkilöstö tehtäviinsä,
- jaetaan toimintaohjeet,
- järjestetään yhteistoiminta naapuriyhteisöjen / -kiinteistöjen kanssa,
- varaudutaan huolto- ym. toimenpitein pitkäaikaiseen yhtäjaksoiseen toimintaan kiinteistössä.

Kiinteistön suojelun johto antaa erilliset toimenpideohjeet toimeenpanovaiheessa.

16. LIITTEET

1. Asemapiirros
2. Vaaramerkit
3. Hätälmoituksen teko
4. Ensiapuopas
5. Sisäinen palotarkastus –lomake
6. Työpaikan suojeluvalvojan toimintaohje
7. Väestönsuojan hoitajan toimintaohje
8. Väestönsuojan saattaminen käyttökuntoon
9. Väestönsuojan vuosihuoltotoimenpiteet
10. Ilmoituslomake (tarvittaessa, pelastusviranomaiselle)
11. Kiinteistössä oleva henkilöstö ja arvioitu asiakasmäärä
12. Turvallisuushenkilöstö ja yritysluettelo (ja muut yhteyshenkilöt)
13.) 0 ,!8 6+ ' 1 6 8/ 11 ' & *